

กระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและ
สตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

MANAGEMENT PROCESS FOR THE PROTECTION OF THE RIGHTS AND
PREVENTION OF VIOLENCE AGAINST CHILDREN AND WOMEN IN BANGKOK
AND VICINITY

บุญสกรรัตน์ หงสกุล* ตระกูล จิตวัฒนากร** พิศมัย จารุจิตติพันธ์***

Bossakornrata Hongsakul, Trakul Chitwattanakorn, Pisamai Jarujittipan

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ศึกษากระบวนการจัดการเพื่อ คุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมี โครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง คือ ผู้บริหารองค์กรเอกชน จำนวน 10 คนและ ผู้บริหารองค์กรส่วนราชการ จำนวน 8 คน ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับ การกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและ สตรี และผู้เกี่ยวข้องกับคดีการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 35 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในเชิง พรรณนา (Descriptive)

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1) สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เกิดจาก 1) สภาพ ทางเศรษฐกิจ จากการมีรายได้ต่ำ ว่างงาน ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2) สภาพแวดล้อมทางสังคม ใกล้ แหล่งอบายมุข ยาเสพติด และสถานบริการทางเพศ 3) ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยม ของสังคม ที่ให้อำนาจและสิทธิเสรีภาพผู้ชายมากกว่าผู้หญิง 4) เด็กและสตรีผู้เสียหายไม่ต้องการดำเนินคดีตาม

---

* Doctoral students Management , Faculty of Political Science, University of North Bangkok

** Dean of Arts, Faculty of Liberal Arts , University of North Bangkok

*** Curriculum Director , Doctor of Philosophy Faculty of Management, Faculty of Political Science, University of North Bangkok

กฎหมาย ไม่ต้องการเปิดเผยเรื่องราวให้สื่อมวลชน เพราะกลัวการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม
5) เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมขาดความรู้ความเข้าใจสภาพและปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก
และสตรี

ส่วนผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความ
รุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย 1)ด้านการคุ้มครองสิทธิ
ต่อเด็กและสตรี 2)ด้านการป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี 3)ด้านกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและสตรี 4)ด้านการพัฒนากลไก การประสานงานและบูรณาการ
ขององค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการ 5)ด้านการศึกษาและการวิจัย

คำสำคัญ : กระบวนการจัดการ , เพื่อคุ้มครองสิทธิ , ป้องกันการกระทำความรุนแรง , เด็กและสตรี

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the condition and problem relating to the violence against children and women in Bangkok and vicinity, 2) to study the management process to protect rights and prevent violence against children and women in Bangkok and vicinity by using qualitative research. The research instrument was a structured interview, collecting data from the selected 10 administrators of private organizations, selected 8 administrators of government organizations, and 17 participants relate to the violence against children and women and the participants with the cases of violence against children and women amount 17 persons, with total sample size was 35 persons. The data analysis used content analysis by descriptive presentation.

The results of the study found that ;

The condition and the problem relating to the violence against children and women are occurred from; 1) economic conditions of unemployed people with low income; 2) social environment near the drug traffickers, drugs and sexual services; 3) belief, culture, values of society that give power and liberty to men rather than women; 4) damaged children and women do not want to prosecute the law and do not want to tell the issues to the media for fear of derision from the

society; 5) most of officers in the justice procedure lack of knowledge and understanding about violence against children and women in families.

The result of management process analysis to protect rights and prevent violence against children and women in Bangkok and vicinity consists of: 1) protection of rights of children and women; 2) prevention of violence against children and women; 3) related law for protecting the rights of children and women; 4) development of coordination and integration mechanisms; and 5) education and research.

Keywords: Management Process , Protection of The Rights , Prevention of Violence, Children and Women.

1. บทนำ

ปัจจุบันสถาบันครอบครัวได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เนื่องมาจากการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี ทำให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และประเพณี ต่างๆได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ส่งผลต่อโครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปจาก ครอบครัวใหญ่ที่อบอุ่นมีพ่อแม่ ปู่ ย่า ตายาย อยู่ครบถ้วน ก็กลายเป็นครอบครัวเล็กที่พ่อแม่ต้อง จากบ้านไปทำงานในจังหวัดไกลๆ ทำให้เด็กและสตรีที่ซราภาพ ต้องอยู่ตามลำพัง ปัจจุบันสถิติการ กระทบความรุนแรงต่อเด็กและสตรีมีแนวโน้มสูงขึ้น เด็กที่ถูกกระทบความรุนแรงมีอายุน้อยลง และ สตรีที่ถูกกระทบความรุนแรงมีอายุมากขึ้น ฉะนั้นการกระทบความรุนแรงต่อเด็กและสตรี จึงเป็น ปัญหาสำคัญยิ่งของสังคมในทุกประเทศทั่วโลกรวมทั้งในประเทศไทย จนเกิดเป็นกระแสสากลที่ต่าง ตื่นตัวตระหนัก และให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง จากข้อมูลในเอกสาร เรื่อง “ 2011-2012 Progress of the World’s Women: In Pursuit of Justice” ของ UN Women พบว่า ประเทศไทย เป็นลำดับที่ 7 ใน 71 ประเทศที่มีการกระทบความรุนแรงทางเพศต่อ คู่ครองของตนเอง และเป็น ลำดับที่ 36 ใน 75 ประเทศที่มีการกระทบความรุนแรงทางกายต่อคู่ สมรสของตนเอง และเป็น ลำดับที่ 2 ใน 49 ประเทศ ที่มีความเชื่อว่า สามีตีภรรยาเป็นเรื่องที่ยอมรับ ได้ (Department of Women's Affairs and Family Institutions Ministry of Social Development and Human Security 2015)

ในสังคมไทยปัจจุบันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อออนไลน์ จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับสถิติเด็กและสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงและได้มารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ มีจำนวน 839 แห่ง แบ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์ทั่วไป จำนวน 116 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 723 แห่ง ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2547-2558 พบว่ามีเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงมารับบริการ จำนวนทั้งสิ้น 206,244 ราย เป็นเด็ก 108,933 ราย และสตรี 97,311 ราย สำหรับเด็กมีสาเหตุมาจากการปล่อยปละละเลยของครอบครัว ขาดการดูแลอย่างเหมาะสมจนเป็นเหตุให้เด็กถูกกระทำความรุนแรงทางเพศมากที่สุด ส่วนในสตรีมีสาเหตุมาจากการหึงหวง ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายกัน และจากข้อมูลล่าสุดในปี 2559 มีผู้มารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้ จำนวน 22,850 ราย 63 ราย/วัน หรือ 3 คน/ชม. ปัจจัยส่วนใหญ่มาจากปัญหาภายในครอบครัว ได้แก่ การนอกใจ ทะเลาะหึงหวงของคู่สมรส การใช้สารกระตุ้น เช่น การดื่มสุรา การใช้สารเสพติด และสื่อลามก และสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความใกล้ชิด โอกาสเอื้ออำนวย (Office of Public Health Administration, 2016)

ปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีที่องค์กรส่วนราชการและองค์กรเอกชนได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ ได้แก่ การข่มขืน-อนาจารล่อลวง ค่าประเวณี ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ทารุณกรรม กักขัง ทำร้ายร่างกาย คนหาย เร่ร่อนจรจัด พลัดหลง ใช้แรงงานไม่เป็นธรรม เด็กถูกทอดทิ้งถูกปล่อยปละละเลย ช่วยเหลือผู้ยากไร้ ขอความเป็นธรรมจากการถูกกลั่นแกล้งต่างๆ และปัญหาอื่นๆ แม้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดงานรณรงค์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยกันดูแลสังคมเพื่อให้ยุติการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีมาอย่างต่อเนื่องหลายปีแล้วก็ตาม แต่เด็กและสตรีผู้ประสบปัญหาถูกกระทำความรุนแรงก็ยังคงปรากฏอยู่ (Department of Business and Family Institutions Ministry of Social Development and Human Security, 2013:12-13)

ตาราง 1 ข้อมูลประเภทปัญหาของการรับเรื่องร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือปัญหาต่างๆปี พ.ศ. 2551-2559

หน่วย : ราย

ลำดับ	ประเภทของปัญหา	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	รวม	%
1	ข่มขืน/อนาจาร	338	522	635	456	431	389	524	658	697	4,650	6.08
2	ล่อลวง/ค้าประเวณี	155	94	153	127	30	111	153	200	178	1,201	1.57
3	ทารุณกรรม/กักขัง	275	475	518	478	451	509	700	727	967	5,100	6.67
4	คนหาย	203	244	249	238	316	268	289	242	232	2,281	2.98
5	เร่ร่อนจรจัด/พลัดหลง	7	20	18	37	53	37	67	65	94	398	0.52
6	แรงงานไม่เป็นธรรม	21	75	42	31	36	26	19	33	69	352	0.46
7	ปัญหาครอบครัว	110	249	199	226	366	298	408	752	1,577	3,959	5.18
8	ขอความเป็นธรรม	159	222	208	215	261	336	301	308	361	2,391	3.13
9	แซท/อินเทอร์เน็ต	20	46	51	36	35	30	55	88	181	542	0.71
10	ขอความอนุเคราะห์	90	113	189	340	306	456	760	647	907	3,808	4.98
11	ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ	-	-	-	-	-	82	189	84	113	468	0.61
12	ปัญหาอื่นๆ	2,626	2,490	4,703	5,546	4,922	6,348	13,344	7,368	3,970	51,317	67.11
	รวมทั้งสิ้น	4,004	4,550	6,965	7,730	7,227	8,890	16,809	11,172	9,346	76,467	100

ที่มา : มูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี องค์กรสาธารณประโยชน์

หมายเหตุ : ปัญหาอื่นๆ เช่น ให้คำแนะนำด้านกฎหมายเบื้องต้น สาธารณภัยต่างๆ ต่างด้าว ยาเสพติด ที่อาศัยหาสถานศึกษา ผู้ป่วยโรคเอดส์ คำแนะนำด้านอาชีพ ฯลฯ

จากข้อมูลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ปัญหาการกระทำความรุนแรงที่เกิดกับเด็กและสตรี ที่เป็นการข่มขืน /อนาจาร คิดเป็นตัวเลขถัวเฉลี่ยร้อยละ 6.08 การทารุณกรรม/กักขัง คิดเป็นถัวเฉลี่ยร้อยละ 6.67 ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี เป็นปัญหาสำคัญของสังคมที่ต้องดำเนินการจัดการ เพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี จากองค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการด้วยการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้เป็นกระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรง ด้วยการจัดระบบสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตครอบครัว

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีสนใจที่จะศึกษาเรื่องกระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา

เพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์กร เอกชนและองค์กรส่วนราชการสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น รวมถึงใช้ในการกำหนดกล ยุทธ์ ด้านต่างๆในการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และนำมาปรับปรุงการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับคดีความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.2 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรง ต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและ สตรีกระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมจากเอกสาร ตำรา ผลงานการวิจัย วารสาร บทความ รายงานทางวิชาการและงานวิจัยใน ประเทศและต่างประเทศ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการวิจัย ซึ่ง เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง คือ ผู้บริหาร องค์กรเอกชน จำนวน 10 คนและผู้บริหารองค์กรส่วนราชการ จำนวน 8 คน ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และผู้เกี่ยวข้องกับคดีการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและ สตรี จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 35 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจำแนกและจัดระบบข้อมูล หาความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของข้อมูล รวมทั้ง ความหมายที่ปรากฏอยู่ในความเกี่ยวข้องนั้นออกมาเป็นผลการวิจัย และนำเสนอในเชิงพรรณนา (Descriptive)

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกิดจาก 1) สภาพทางเศรษฐกิจ จากการมีรายได้ต่ำ ว่างงาน ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทำให้เกิดความเครียดทั้งในครอบครัวและสังคม มีผลทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อครอบครัว 2) สภาพแวดล้อมทางสังคม ใกล้แหล่งอบายมุข ยาเสพติดและแหล่งบริการทางเพศ มีสื่อลามกอนาจารและความรุนแรงต่างๆทั่วไปที่เผยแพร่กันมากมาย รวดเร็ว ในสังคมออนไลน์ จึงเกิดการเลียนแบบ และควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ก่อให้เกิดการทำร้ายทารุณร่างกายและ ทางเพศต่อเด็กและสตรีที่อยู่ในครอบครัวมากขึ้น 3) ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยม ทางสังคม ให้อำนาจและสิทธิเสรีภาพผู้ชายมากกว่าผู้หญิง รวมถึงให้ผู้ชายเป็นใหญ่ในสังคม จึงทำการบังคับขู่เข็ญหรือทำร้ายร่างกายต่อเด็กและสตรี ค่านิยมของความแตกต่างระหว่างบทบาทชายและหญิง การทะเลาะวิวาท ตบตีระหว่างสามี ภรรยา และลูก ถือเป็นเรื่องของครอบครัว คนอื่นไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว 4) เด็กและสตรีผู้เสียหายไม่ต้องการดำเนินคดีตามกฎหมาย ไม่ต้องการเปิดเผยเรื่องราวให้สื่อมวลชน เพราะกลัวการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม บางกรณีที่ถูกกระทำความผิดไม่ได้ถูกดำเนินคดี ทำให้เกิดความขมขื่นใจ มีการกระทำผิดซ้ำและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น 5) เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมขาดความเข้าใจสภาพและปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรี มุ่งเน้นการแสวงหาพยานหลักฐานทางคดีมากกว่าสภาพจิตใจของผู้ถูกระทำความรุนแรงที่เป็นเด็กและสตรีนอกจากนี้ข้อบังคับทางสังคม ไม่เอื้ออำนวยในการลงโทษผู้กระทำความผิด เห็นว่าปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีเป็นเรื่องส่วนบุคคล

4.2 กระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง ด้วย 1) ด้านการคุ้มครองสิทธิต่อเด็กและสตรี ให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและสตรีผู้เสียหายให้สามารถใช้ชีวิตอย่างปกติสุขได้ ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดเข้าไปใกล้บริเวณบ้าน เคหะสถาน สถานที่ทำงาน และมีให้กระทำการใดๆ เป็นการรบกวน ทำร้าย ข่มขู่ ติดตามเด็กและสตรีผู้เสียหาย 2) ด้านการป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ด้วยการรณรงค์ยุติการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โดยองค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการ จัดงานรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง สิทธิเด็ก สิทธิสตรี และมีส่วนร่วมกันช่วยเหลือสังคมเพื่อความปลอดภัยของเด็กและสตรี และช่วยปรับเปลี่ยนค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมที่สร้างปัญหาความรุนแรง 3) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการและบทลงโทษต่อเจ้าหน้าที่ของภาครัฐและเอกชนที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลาง ควรมีกระบวนการสอบสวนและดำเนินคดีอย่างยุติธรรม รักษาความลับ

ของคดี พร้อมทั้งคุ้มครองดูแลเด็กและสตรีผู้เสียหาย โดยให้ที่พักพิงในสถานที่ที่เหมาะสม และให้ได้รับการฟื้นฟูทางด้านจิตใจ มีการรายงานและติดตามผล โดยมีกฎหมายรองรับ 4) ด้านการพัฒนา กลไกการประสานงานและบูรณาการ สร้างมาตรฐานการทำงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายองค์กรประชาชนที่เข้มแข็งระดับต่างๆ เช่นระดับหมู่บ้าน และระดับ ชุมชน เพื่อทำการสำรวจ เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและสตรีที่ถูกกระทำ ความรุนแรง ในหมู่บ้านและชุมชนได้ทันเหตุการณ์ 5) ด้านการศึกษาและวิจัย จัดให้มีการ บูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอน เกี่ยวกับ สิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิมนุษยชน บทบาทของชาย หญิง ครอบครัวศึกษา การครองเรือน และทักษะชีวิต ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึง ระดับอุดมศึกษา เผยแพร่และนำเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยอย่างเป็นระบบ แก่นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจ และประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาทางการศึกษาควร เผยแพร่และนำเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยอย่างเป็นระบบ แก่นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจ และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่และกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิเด็ก และสิทธิสตรี อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

1) สภาพทางเศรษฐกิจ จากการมีรายได้ต่ำ รายรับไม่เพียงพอรายจ่าย ไม่ได้ประกอบ อาชีพ เลิกจ้างงานทำให้เกิดความเครียดในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรุนแรงและมีอัตราการฆ่า ตัวตายเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thunya Phromruk (2007) พบว่า การกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเกิดกับครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างยากจน

2) สภาพแวดล้อมทางสังคม ที่มีแหล่งอบายมุข เสพและจำหน่ายสารเสพติด แหล่ง บริการทางเพศ สื่อลามกอนาจาร และสื่อความรุนแรงต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ องค์การ อนามัยโลก World Health Organization : WHO.2004) พบว่า การอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีการใช้ ยาเสพติด การดื่มสุรา การเล่นเกมพนัน หรือการใช้ความรุนแรงในการแก้ไข้ปัญหา ทำให้เด็กต้องอยู่ ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการถูกกระทำ ความรุนแรงจากครอบครัว

3) ความเชื่อ วัฒนธรรม และค่านิยมทางสังคม มีการให้อำนาจและสิทธิเสรีภาพชาย เหนือหญิง หรือให้ผู้ชายมีอำนาจเป็นผู้นำและเป็นใหญ่ในสังคม ทำให้สามารถทำร้าย ทบตี บังคับขู่ เชื้อเชิญกับเด็กและสตรี สอดคล้องกับการศึกษาของ Siriphon Chirawat Kun (2010) พบว่าการ ละเมิดสิทธิสตรีในประเทศไทย เกิดจากมุมมองเชิงเพศภาวะ 3 ประการ 1) เชิงอำนาจ ให้ผู้ชายเป็น

ผู้นำมีอำนาจต่อรอง มีสิทธิมากกว่าผู้หญิง 2) พลังจารีต ให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง
3) สภาวะยินยอม จำยอม จำทนของผู้หญิง

4) เด็กและสตรีผู้เสียหาย ไม่ต้องการดำเนินคดีทางกฎหมาย ไม่ต้องการตกเป็นข่าวในสื่อมวลชนต่างๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพราะอับอาย ป้องกันการถูกเหยียดหยามจากผู้อื่น และสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาเมน (Samen.1997) ผู้หญิงยังคงอยู่กับสามีที่ทำร้ายตนเอง เพื่อประโยชน์ของลูก เพราะการที่เด็กไม่มีพ่อเป็นเรื่องที่น่าอับอายและมักถูกคนในชุมชนดูถูกเหยียดหยาม และไม่มีที่พักพิงที่ปลอดภัยหากต้องออกจากบ้าน

5) เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ขาดความเข้าใจสภาพและปัญหาการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี มุ่งเน้นแต่หาพยานหลักฐานทางคดี มากกว่าสภาพจิตใจของผู้ได้รับความเสียหายที่เป็นเด็กและสตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Watcharin Patjakewinyoosakul and party (2003); Bunserm Hutaphaet (2011) พบว่า ยังไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชนเข้าแทรกแซงและช่วยเหลือ กฎหมายยังไม่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้กระทำความรุนแรง เกิดความย่อใจ มีการกระทำซ้ำและทวีความรุนแรงมากขึ้น

5.2 กระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ประกอบด้วย

1) ด้านการคุ้มครองสิทธิต่อเด็กและสตรี ให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและสตรีผู้เสียหายให้สามารถใช้ชีวิตอย่างปกติสุขได้ โดยห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดเข้าใกล้บริเวณบ้าน เคหสถาน สถานที่ทำงาน และกระทำการใดๆ เป็นการรบกวน ทำร้าย ข่มขู่ ติดตามเด็กและสตรีผู้เสียหาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ แอน เฟลค-เฮนเดอร์สัน (Ann Fleck-Henderson,2000) พบว่า การใช้ระบบการคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงในครอบครัว ด้วยการให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ การสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ เพื่อให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ด้วยการการรณรงค์ให้องค์กรส่วนราชการ เข้าใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของเด็กและสตรี เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิมนุษยชน เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมที่สร้างปัญหาความรุนแรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wutthichai Piadaeng (2010) พบว่า การสอบสวนคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว จะต้องใช้วิธีการใกล้เคียงให้คู่กรณีปรับความเข้าใจซึ่งกันและกัน ขั้นตอนวิธีการสอบสวนปากคำผู้เสียหาย ไม่มีความชัดเจน การสอบปากคำผู้เสียหาย จะต้องประกอบด้วยหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน

ใช้เวลานาน เจ้าหน้าที่สอบสวนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติ ในด้านลบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

3) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการและบทลงโทษทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการ ผู้พบเห็น และผู้เกี่ยวข้อง ควรมีกระบวนการสอบสวนและดำเนินคดีอย่างยุติธรรม รักษาความลับของคู่คดี พร้อมทั้งคุ้มครองดูแลเด็กและสตรีผู้เสียหาย โดยจัดหาที่พักพิงในสถานที่ปลอดภัย และให้ได้รับการฟื้นฟูทางด้านจิตใจ มีการรายงานและติดตามผลโดยมีกฎหมายรองรับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แอน เฟลค-เฮนเดอร์สัน (Ann Fleck-Henderson,2000) พบว่า การใช้ระบบการคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงในครอบครัว ด้วยการให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ การสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ เพื่อให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

4) ด้านการพัฒนากลไกการประสานงานและบูรณาการ สร้างมาตรฐานการทำงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายองค์กรประชาชนที่เข้มแข็งระดับต่างๆ เช่นระดับหมู่บ้าน และระดับชุมชน เพื่อทำการสำรวจ เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและสตรีที่ถูกระทำความรุนแรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับข้อมูลของ เอ็นเอสอาร์ซี (NSVRC.2012) พบว่า การตั้งศูนย์กลางเพื่อยุติความรุนแรงที่กระทำต่อเด็กและสตรี แบบออนไลน์ เพื่อจัดการกับปัญหาความรุนแรง ด้วยการรวมตัวของสตรี พร้อมกับได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ องค์กรส่วนราชการ องค์กรเอกชน ตัวแทนสตรีของสหประชาชาติ และผู้เกี่ยวข้อง รับแจ้งข้อมูลร้องทุกข์และให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีผู้เดือดร้อนจากการถูกระทำความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว

5) ด้านการศึกษาและวิจัย จัดให้มีการบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิมนุษยชน บทบาทของชายหญิง ครอบครัวศึกษา การครองเรือน และทักษะชีวิต ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา เผยแพร่และนำเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยอย่างเป็นระบบ แก่นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจ และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่และกฎหมายอันจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไป สอดคล้องกับรายงาน Research results of UNICEF Thailand,(2016) พบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในสถานศึกษา โดยบรรจุไว้ทั้งในระบบการศึกษา ชั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา และบรรจุเป็นวิชาเพศวิถีศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อเป็นยุทธวิธีป้องกันการระบาดของเอดส์และการตั้งครม.ใน

วัยเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบถึงความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิทางเพศหญิง-ชาย เพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในชุมชนต่อไป

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัย สรุปข้อเสนอแนะกระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและ สตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผู้วิจัยสามารถสรุป ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัย ครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) องค์กรส่วนราชการควรมีนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็ก และสตรี ด้วยการส่งเสริม พัฒนาและศักยภาพของบิดามารดา ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการดำเนินชีวิตของครอบครัวอย่างมีความสุข ใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหา ครอบครัวแทนการกระทำ ความรุนแรง

2) องค์กรส่วนราชการควรมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม สร้างสรรค์ความ ผูกพันและความสัมพันธ์ของครอบครัวในแต่ละท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความ รัก ความเข้าใจ ความผูกพัน ควรมีการยกย่องครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่นเป็นครอบครัว ตัวอย่างที่ดีของสังคมต่อไป

3) องค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการที่เกี่ยวข้องการคุ้มครองสิทธิและการป้องกันการ กระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ควรร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ยุติการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็ก และสตรีทุกรูปแบบ ปัจจุบันกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดกิจกรรมนี้เพียงปี ละ 1 ครั้งในเดือนพฤศจิกายนเท่านั้น ควรจัดกิจกรรมการรณรงค์ความรุนแรงนี้อย่างต่อเนื่องให้ บ่อยครั้งกว่านี้ เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีและให้ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมรณรงค์ต่อต้านไม่ ยอมรับการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีอีกต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรจัดให้มีกระบวนการจัดการเพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความรุนแรง ต่อเด็กและสตรี โดยการสร้างความร่วมมือ ระหว่างองค์กรส่วนราชการ องค์กรเอกชนและ เครือข่ายชุมชน มีการประชุมวางแผนงาน การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การ รายงาน และงบประมาณในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและป้องกันการกระทำ ความ

รุนแรงต่อเด็กและสตรี มีประสิทธิภาพสามารถช่วยเหลือเด็กและสตรีได้ทันก่อนที่เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงในทุกท้องถิ่น

2) ควรจัดให้มีกระบวนการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ในระดับชุมชน ด้วยการจัดกลุ่มผู้นำชุมชน ส่งเสริมให้เกิดแกนนำชุมชนเพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ติดตาม ควบคุมดูแล ติดต่อบริการและแจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดเหตุการณ์กระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีขึ้นในชุมชนนั้น และส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดทำแผนความร่วมมือและความช่วยเหลือของชุมชน เพื่อคุ้มครองสิทธิและป้องกันปัญหาการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี มีการจัดฝึกอบรมให้แก่บิดามารดาและผู้ปกครองในชุมชน เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันตนเองจากการถูกกระทำ ความรุนแรง และการไม่ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น เพื่อให้คนในชุมชนตระหนักถึงปัญหาและต่อต้านการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กและสตรีในชุมชน

3) ควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ในสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาเกี่ยวกับสิทธิการคุ้มครองเด็กและสตรี สิทธิความเสมอภาคระหว่างหญิง-ชาย เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคม ที่ให้ชายมีอำนาจ เพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

6.3 ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการขององค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการ เพื่อวางแผนและกำหนดวิธีการช่วยเหลือเด็กและสตรี ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงอย่างเป็นระบบที่รวดเร็ว สามารถช่วยชีวิตเด็กและสตรีได้ทันที่ก่อนเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงจะเกิดขึ้น

2) ควรมีการศึกษาการพัฒนาการจัดการขององค์กรเอกชนและองค์กรส่วนราชการในการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เพื่อการวางแผน การปฏิบัติตามขั้นตอน การตรวจสอบ แก้ไขปัญหา และปรับปรุง เพื่อให้สามารถป้องกันการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้กระทำ ความรุนแรงได้รับ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้สถานการณ์การกระทำ ความรุนแรงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ลดภัยอันตรายต่อเด็กและสตรี

3) ควรมีการศึกษากระบวนการให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรี ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง เสริมสร้างทักษะ ความเข้าใจ กำลังใจ ฟื้นฟูทางด้านจิตใจให้มีความเข้มแข็งอดทนเพื่อดำรงชีวิตต่อไป สร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวให้มีความสงบสุขยอมรับสภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผนอมน้ำใจซึ่งกันและกันเพื่อให้รอดพ้นจากวิกฤตนำไปสู่ความสันติสุข

Reference

- Bunserm Hutaphaet.(2011). *Service Category of State Agency and Private Agency Relating to Violence Problem in Families*. Nonthaburi : The Research Institute and Development : Sukhothaithummathiraj University.
- Cronbach, Lee Josef.(1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York :Harper and Row.
- Rattana Saiyanithee. (2012) . *The Method to Move Women Development Plan During Economic And National Social Development Plan*. Issue No.11 (2012 – 2016).
- Watcharin Patjakewinyoosakul and Party. (2003). *Evaluate Justice Procedure to Protect Personal Welfare Who Being Treated Violently in Families: Women Friends Foundation and The Institute to Develop Justice Procedure of Youths and Families*.
- World Health Organization. (2004). *World Health Statistics Annual*. Geneva: World Health Organization.
- Wutthichai Piadaeng.(2010). *The Role of Community to Prevent and Solve The Violent Problems in Families*. Master Degree of Liberal Arts. Field of Justice Administration: Thammasart University.